

4.5.3.2 Eesti-Läti

Esimese sammuna Balti riikide elektriturgude ühendamiseks ja vabaks kauplemiseks leppisid Balti riikide süsteemihaldurid AS Augstsprieguma tīkls (AST), AS Elering and AB Litgrid 2015. aastal kokku Balti riikide vahelistel piiridel ja piiridel kolmandate riikidega ülekandevõimsuste arvutamise ja jaotamise reeglid („Terms, Conditions and Methodologies on Cross-Zonal Capacity Calculation, Provision and Allocation within the Baltic States and with the 3rd Countries”), mis hakkasid kehtima 01.01.2016.

Sealt edasi on reegleid vastavalt Euroopal Liidu nõete muutumisega täiendatud. Kehtivate reeglite kohaselt ühenduse ülekandevõimsuse määratlemisel kahe süsteemi vahel arvutatakse võimsus mõlema TSO poolt arvutiprogrammide abil, kasutades koordineeritud netoülekandevõimsuse meetodit. Kui arvutatud väärtused on erinevad, kasutatakse neist madalamat, et tagada süsteemide stabiilsus. TSO-d garanteerivad kogu pakkumispiirkondade vahelise NTC andmise NordPoolile järgmise päeva kaubanduseks. Järgmise päeva kaubandusest kasutamata jäänud saadaolev ülekandevõimsus pakutakse päevasisesele turule.

Arvestades Balti elektrituru eripäradega (väike likviidsus, domineerivad turuosalised) otsustasid Eesti ja Läti põhivõrguettevõtjad Elering ja Augstspriegumatīkls rakendada 2014. aasta algusest Eesti ja Läti piirile osale võimsusest Limiteeritud-PTR ehk võimsuste limiteeritud otsest (vt eespool explicit) jaotusmehhanismi, mis võimaldab turuosalistel täiendavalt maandada ülekandevõimsuse puudujäägist tuleneva piirkondadevahelise hinnariski ja/või hinna volatiilsust. 2016. aastast asendati Limiteeritud-PTR reeglid üleeuroopaliste pikaajaliste ülekandevõimsuste jaotamise harmoniseeritud reeglitega (HAR) ja Eesti-Läti piiri regionaalse lisaga. 2018. aasta sügisest asendati Limiteeritud-PTR üleeuroopalisel ühtsel jaotamisplatvormil (SAP) pakutavate FTR- optioonidega, mida pakutakse aasta-, kvartali- ja kuuoksjonitel.